

Nr 606

Av herr Elowsson, Nils, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 69 angående upprustning av forskning, försök och högre undervisning på jordbruks- och trädgårdsområdena.

(Lika lydande med motion nr 703 i Andra kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 69 angående upprustning av forskning, försök och högre undervisning på jordbruks- och trädgårdsområdena har med stöd av jordbrukshögskoleutredningens betänkande bl. a. föreslagits, att högskolemässig undervisning skall införas på trädgårdsområdet i likhet med vad som redan finnes på jordbruks-, skogs- och veterinärområdena. Den högskolemässiga utbildningen av hortonomer avses komma till stånd vid en till Alnarp förlagd trädgårdssektion av lantbrukshögskolan. Vidare föreslås omorganisation av försöksverksamheten med sammanförande till specialinstitutioner av forskning, försök och undervisning. Denna omorganisation skall enligt propositionen genomföras likartat på jordbruks-, husdjurs- och trädgårdsområdena med samordning av ledningen såväl beträffande den centrala som den lokalt förlagda verksamheten. För jordbruks- och husdjursområdena föreslås denna omorganisation träda i kraft den 1 juli 1962, medan för trädgårdsområdet omorganisationen skulle uppskjutas till den 1 juli 1963. Två nya professurer föreslås bli inrättade vid Alnarp, den ena 1963 och den andra 1964.

Av flera skäl synes det vara riktigtast att genomföra en omorganisation på en gång för samtliga berörda områden. Trädgårdsområdet är det som hittills är sämst tillgodosett och bör därför icke eftersättas ytterligare. För uppnående av den avsedda jämlikheten och samordningen torde det vara hart när nödvändigt att den genomgripande omorganisationen göres vid samma tidpunkt. Av departementschefens uttalande framgår, att en upprustning av forskningen och försöksverksamheten snarast bör genomföras och att den föreslagna samordningen av olika verksamhetsområden beräknas medföra större effektivitet än hittills, varvid den högre undervisningen skall baseras på inhemsk forskning och i anslutning därtill utförda praktiska försök. För uppnående av den avsedda effekten bör i första hand forskningen och försöksverksamheten upprustas, varvid undervisningen naturligt kan inpassas i systemet. Enligt propositionen skall intagning av hortonomie studerande ske hösten 1961, varvid två årskullar samtidigt skall intagas, nämligen dels en första studentkull, som redan har tillräcklig praktik och kan befrias från propedeutisk kurs för att omedelbart på-

börja studierna vid högskolan, dels en andra kull, som under ett år skall genomgå propedeutisk kurs, innan de egentliga högskolestudierna får påbörjas. Efter två års studier av grundläggande naturvetenskapliga ämnen vid Ultuna skulle den första kullen vara färdig att fortsätta sina studier i tillämplade trädgårdsämnen vid Alnarp från och med höstterminen 1963. För uppnående av avsett resultat i handledning av studierna borde verksamheten omorganiseras i god tid, innan studenterna anmäler sig. Det torde bli mycket svårt att organisera en så betydelsefull verksamhet så länge de egentliga fackinstitutionerna för trädgårdsodlingen saknas. Med hänsyn härtill och det behov av utrustning av forsknings- och försöksverksamheten, som redan nu föreligger, synes det vara nödvändigt att inrätta fackinstitutionerna vid Alnarp något tidigare än Kungl. Maj:ts föreslaget. Sålunda bör omorganisationen av verksamheten vid Alnarp till en trädgårdssektion ske redan den 1 juli 1962. Vid denna tidpunkt bör en av de båda föreslagna professurerna tillsättas och den andra ett år senare. Enligt vår uppfattning bör intagning till den nuvarande högre trädgårdskursen icke längre ske, sedan riksdagen fattat beslut om högskolemässig utbildning. Sålunda bör höstterminen 1961 endast intagas studenter från högskolan.

För genomförande av omorganisationen torde ett omfattande arbete komma att erfordras, varför riksdagen bör anvisa medel till administrativa hjälpkrafter vid Alnarp. Den av Alnarps-styrelsen begärda sekreterarbefattningen bör sålunda inrättas redan den 1 juli 1961 och överföras till trädgårdssektionen från och med den 1 juli 1962, då omorganisationen enligt vår mening bör genomföras.

Under återopande av det anförda får vi härmed hemställa,

att riksdagen måtte besluta,

a) dels att omorganisation av försök, forskning och undervisning på trädgårdsområdet må genomföras samtidigt med motsvarande omorganisation vid Ultuna den 1 juli 1962;

b) dels att de föreslagna professurerna i köksväxt- och prydnadsväxtodling samt i trädgårdskonst och naturvård må inrättas den 1 juli 1962 resp. 1 juli 1963;

c) dels ock att medel må anvisas till anställande av en förste byråsekreterare vid Alnarpsinstitutet redan den 1 juli 1961 för att sedermera överföras till trädgårdssektionens expedition den 1 juli 1962.

Stockholm den 7 april 1961

N. Elowsson

Thorsten Larsson

G. Elofsson

Gunnar Edström

N. Yngve Nilsson

Sten Åkesson